

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3599/2019
25.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... - ..., чији је пуномоћник Ивана Хинић Павић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Лазар Утеша, адвокат из ..., ради лишења родитељског права, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 299/19 од 29.05.2019. године, у седници одржаној 25.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 299/19 од 29.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П2 226/17 од 10.12.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се тужена потпуно лиши родитељског права према малолетној ћерки ВВ из ..., рођеној ... године и малолетном сину ГГ из ..., рођеном ... године и да родитељско право врши тужилац - отац малолетне деце. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 100.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 299/19 од 29.05.2019. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешног и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, ради уједначавања судске праксе и новог тумачења права (члан 404. ЗПП).

Међутим, изјављена ревизија тужиоца дозвољена је на основу члана 403.став 2. тачка 1. ЗПП .

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да изјављена ревизија није основана.

У спроведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Позивање ревидента на битне повреде одредаба поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињене у поступку пред другостепеним судом није основано.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су бивши супружници чији је брак споразумно разведен правноснажном пресудом Основног суда у Вршцу П2 155/13 од 03.07.2013. године и одређено је да ће родитељи вршити заједнички родитељско право, као и да ће се издржавање заједничке деце и одржавање личног контакта деце са родитељем са којим не живе, регулисати договором родитеља. Пресудом Основног суда у Вршцу П2 399/14 од 04.02.2015. године, заједничка малолетна деца рођена у браку парничних странака (ВВ је рођена ... године и ГГ рођен ... године) поверена су мајци на самостално вршење родитељског права и одређена је висина доприноса туженог у издржавању малолетне деце. Пресудом Основног суда у Вршцу П2 145/16 од 03.05.2017. године, измењена је одлука истог суда од 03.07.2013. године, у погледу одржавања личних односа малолетне деце са оцем. После правноснажности ове пресуде (септембар 2017.године), уследио је већи број пријава Центру за социјални рад ..., од стране оца деце, да мајка не врши адекватно своје дужности. Исто тако мајка деце се жалила на његово понашање и однос који има према деци. Према стручном мишљењу Центра за социјални рад ... од 15.01.2018. године, међусобне оптужбе родитеља су последица њиховог неразрешеног партнерског односа и нису мотивисане стварном жељом да се заштити интерес њихове деце. Мишљење овог Центра је да није у најбољем интересу мал. деце да мајка буде лишена родитељског права. На основу налаза судског вештака неуропсихијатријске струке је утврђено да је тужена уредног психофизичког здравља, без битних поремећаја у свакодневном функционисању, да на личном, професионалном и социјалном плану не злоупотребљава родитељска права и не занемарује вршење родитељских дужности у односу на малолетну децу ВВ. Тешкоће у комуникацији између родитеља малолетне деце резултирале су тешкоћама у спровођењу модела виђења који је одређен пресудом Основног суда у Вршцу од 03.05.2017. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови применили материјално право садржано у одредбама чланова 67., 68., 70., 81. и 82. Породичног закона РС („Службени гласник РС“, број 18/05) када су закључили да нема разлога за лишење родитељског права тужиље и одбили тужбени захтев тужиоца. Судови су имали у виду налаз вештака и извештај Центра за социјални рад у ... (који је прибављен применом члана 270. Породичног закона) и одлуку су донели руководећи се најбољим интересом малолетне деце у смислу одредбе члана 266. став 1. Породичног закона (у спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење, родитељског права суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета). При томе, другостепени суд је за своју одлуку дао јасне, потпуне и правилне разлоге које у свему прихвата и ревизијски суд.

Родитељско право је, сагласно члану 67. Породичног закона, изведено из дужности родитеља и постоји само у мери која је потребна за заштиту личности, права и интереса детета, а његова садржина састоји се у праву и дужности родитеља да се стара о детету, што подразумева чување, подизање, васпитавање, образовање, заступање и издржавање, те управљање и располагање имовином детета. При томе, родитељ има право и дужност да чува и подиже дете, тако што ће се он лично старати о његовом животу и здрављу водећи рачуна да детету обезбеди сигурност свакодневног живота, али и емоционалну сигурност, у коме дете неће бити узмирано свађом и насиљем родитеља, на тај начин родитељ развија однос заснован не само на љубави и поверењу, већ и на узајамном поштовању своје породице обезбеђујући детету основно школовање и образовање у складу са својим могућностима, све у смислу одредаба чланова 68. - 74. Породичног закона. Суштина ових дужности и права родитеља је добробит и најбољи интерес детета. Ако родитељ злоупотребљава права или грубо занемарује дужности, односно несавесно врши права или дужности из садржине родитељског права, може бити потпуно или делимично лишен родитељског права, под условима предвиђеним чланом 81. односно чланом 82. истог закона.

Наводи ревизије којима се указује да је тужена грубо занемаривала своје дужности из садржине родитељског права, тако што је остављала децу на чување непознатим људима, да је у стану прљаво и да деца једу куповну храну, демантовани су стручним мишљењем Центра за социјални рад, који је сачинио свој налаз на основу уредног контакта са туженом и у складу са правилима струке. Такође, налаз Центра за социјални рад ... и налаз др. ДД сагласни су у погледу односа тужене према својим родитељским обавезама према малолетној деци. Наиме, утврђено је да тужена није злоупотребљавала нити занемаривала дужности из садржине родитељског права, па је побијена пресуда донета правилном примном материјалног права из наведених одредби Породичног закона, при чему је суд у свему поштовао своју обавезу прописану чланом 266. став 1. Породичног закона, да се он сам руководи најбољим интересом малолетног детета.

Претежни део навода тужиоца у ревизији односи се на чињенично стање које по његовом мишљењу није правилно или потпуно утврђено у спроведеном поступку. Тим наводима ревизије се указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, па не могу бити дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП. Међутим, чињенице од значаја за пресуђење и докази за утврђење тих чињеница у оваквом спору морају бити истакнути до закључења расправе, а најкасније и под условима из члана 372. став 1. ЗПП у жалб, што је у овом случају изостало.

Без утицаја су наводи у ревизији којима се оспорава одлука о трошковима поступка, с обзиром да о накнади трошкова поступка у вези са породичним односима суд одлучује по слободној оцени, у свакој конкретној парници, водећи рачуна о разлозима правичности.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић